

Forum Beneficiale, Sive Quæstiones & Responsa Canonica

Materiam De Beneficiis Universam Ex Beneficialistarum tam antiquorum, quàm recentiorum placitis complectentia. Opus methodo novâ, & clarâ in tres digestum Partes ... accuratè, ac copiosè instructæ

De Vacatione, Amissione, Et Extinctione Beneficiorvm ...

Leuren, Peter

Coloniæ Agrippinæ, 1704

103. An hodie adhuc valeat, & talis consuetudo seu statutum non repugnet decreto Trid. sess. 24.C.14. & Bulla Pii V.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-74494](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-74494)

uisibus, dicto decreto Trid. & Bullâ Pii V. permitte-
tente talem consuetudinem. Castrop. *loc. cit.* ubi
etiam ait, idem videri sibi dicendum, si fructus
mensâ Capitulari applicentur dividendi inter se-
niores; quia semper verum est, beneficium in-
terea temporis infructiferum esse titolato seu do-
mino ejus: de quo tamen postremo vide *quest.*
post hanc tertiam: sic si fructus secundi beneficii
omnes, vel major eorum pars est reservata alteri,
etiam ad vitam, durante vitâ reservatarii: non va-
cabit primum, ac proinde nec illud dimittere tenet
provisus de illo secundo, Ita contra Garc. n. 135.
docentem, id solum procedere, ubi unâ cum fru-
ctibus ad vitam reservatis, reservata quoque esset
tota administratio bonorum Ecclesiæ seu beneficii
istius secundi: & ita *cit.* textum *c. si tibi concessio.*
intelligendum esse; quando fructus hi ad certum
tantum tempus reservantur, aut quando benefi-
cium secundum est de ventro, seu nondum habet
fructus, etsi eos succedente vacatione alterius
seu præhabiti sit habiturum. Pro quo etiam n. 136.
recitat decis. aliquam Rotæ: tanquam probabili-
us tener Castrop. *loc. cit.* n. 23. hæc motus ratio-
ne; quod si ideo non vacet primum, sed retineri
potest interea, quo fructus secundi reservantur
alteri ad tempus, ne pro illo tempore provisos de
secundo cogatur mendicare. Multo efficacius
procedit hæc ratio, si fructus pro tota vita alterius
sint reservati. Hinc jam infertur: quod, si feratur
sententia excommunicationis in omnem Clericum
habentem duo beneficia in eodem oppido, ea sen-
tentia non perstringat Clericum, qui secundi be-
nificii fructus percipere nequit; quia alteri de-
bentur ad tempus. Azor. *loc. cit.* Infertur hinc etiam,
quod si interea, quo alius est in perceptione fru-
ctuum secundi beneficii, non vacet prius, possit
provisus etiam post adeptam possessionem secun-
di illud dimittere, & primum retinere, sicut id
poterat ante possessionem illius captam; cum ut
Gl. *in cit. c. si tibi concessio*; non videatur adhuc
plene adeptus secundum beneficium Garc. *loc. cit.*
n. 129. & n. 131. citans pro hoc Abb. Cardin. Re-
buff. &c. contra Jo. And. Dominic. Franc. Boni-
fac. in *Clem. Si plures. de præb. tenentes*, quod sta-
tim ab adepta possessione aliâs pacificâ in veritate
vacet prius, etsi ob non perceptionem fructuum
secundi suspendatur illius vacationis effectus, &
ideo in textu *c. si tibi concessio*, non dici, quod non
vacet, sed quod non debet reputari vacare.

*Questio 102. An igitur etiam non vacet
prius beneficium, dum solutio fructuum
secundi beneficii primo anno, vel primis duobus
annis ex eo provenientium differtur
post mortem beneficiati, ut inde solvantur
ejus debita vel funeralia, vel obveniant
ejus heredibus, prout in Ecclesiis aliquibus
privilegio, statuto vel consuetudine indu-
ctum est?*

Respondeo: non impediri per hoc vacationem,
quia in eo casu fructus sunt beneficiati, ei de-
bentur, illi aut ejus heredibus aliquando appli-
candi, juxta illud: Quod differtur, non aufertur,
Castrop. l. c. n. 23. Garc. l. c. n. 137. qui pro hoc
recitat decis. Rotæ in *Salmant. dimidia portionis.*
11. Decemb. 1585. in qua dicitur, per assecutionem
Canonicatus vacare dimidiam portionem, &

illud procedere, etiam si fructuum solutio diffe-
ratur post mortem, non obstante *c. si tibi concessio.*
occasione cujus, seu ex hoc incidente,

*Questio 103. Num igitur hodie adhuc va-
leat, & talis consuetudo seu statutum non
repugnet decret. Trid. sess. 24. c. 14. & Bul-
le Pij V.*

Respondet pluribus adductis tum S. Cong-
reg. declarationibus, tum Rotæ decisio-
nibus Garcias à n. 138. non repugnare. Declara-
tio prima sic habet: *Censuit S. Congregatio, quod
nec decreto Concilii sess. 24. c. 14. nec Bulla Pij V. super
hac eadem redditâ comprehendantur statuta Ecclesiarum,
deserviendo per annum, vel aliquod tempus, Et nihil per-
cipiendo interim de massa grossâ, etiamsi peracto integro
dicto servitio, vel post obitum heredibus debeat; cum
sit potius differre, quam auferre, &c. & in una Medio-
lanensi, sic censuit: Si in aliqua Ecclesia sit consuetudo,
ut duobus primis annis, quibus quis fuerit Canonicus, fru-
ctus Canonicatus sint heredum antecessoris, iste casus non
comprehenditur decreto c. 14. sess. 24. nec Bulla Pij V.*
Sic refert Guttier. *qq. Canon. l. 1. c. 29. n. 30* (quem
sequuntur Suar. *de relig. to. 2. tr. 4. l. 4. c. 20. n. 9.*
Vega *in sum. p. 1. c. 36. casu 19.* Rodriq. *in sum. to. 1.*
c. 33. n. 1. apud Garc. *loc. cit. n. 139.* Wamel. *conf.*
213. apud eundem Garc. n. 143.) fuisse declara-
tum per eandem S. Congreg. dictum decretum &
Bullam Pij V. quæ in Bullatio est 106. minime esse
contraria constitutionibus Ecclesiæ Civitatis, ex
quibus fructus primi anni aufertur primis
residentibus, & inter antiquos distribuuntur, re-
servantur tamen totidem eis post mortem eorum
pro solutione debitorum & funeralium. Decisio
verò Rotæ in *Oriolensi fructuum.* 26. Novemb. 1593.
quam recitat Garc. n. 140. sic habet: *Censuerunt
Domini quantum ad fructus primi anni post obitum be-
nificiati, eos deberi ejus heredibus præsuppositâ consuetu-
dine, quod beneficiati primo anno non percipiant fructus
beneficiorum, sed eorum solutio differatur post eorum
obitum; quam consuetudinem dicunt esse notoriam, &
qua ideo videtur inducitur, ut provideri possit de his, qua
ad sepulturam sunt necessaria, qua plerumque ob ino-
piam defuncti negligantur cum magno ordinis Ecclesiasti-
ci dedecore. Abb. in c. cum officii. n. 5. Covar. *lib. n. 9.*
de testamentis. Frideric. *de Sens. conf. 245. n. 1.* Lamb.
de jurep. l. 3. a. 8. q. 2. n. 1. Paris. *conf. 33. n. 4.* &
sic fuit decisum in *Burgensi fructuum* 13. Junij 1590.
Nec obstat constitutio Pij V. & Trid. sess. 24. c. 14. quia
loquuntur de ea consuetudine, in qua fructus applican-
tur mensâ Episcopi vel Capitulari, ut in communes usus
cedant, seu inter Canonicos dividantur, quibus casibus
adeest præsumptio Simonie, ut per Lambert. *supra n. 5.*
Secus verò, ubi fructus reservantur heredibus ex causâ
non solutionis fructuum primi anni, qua consuetudo
nullam habet juris resistentiâ, imò potius assensu-
riam ex supra dictis; cum sit potius dilatio solutionis,
quam dispositio fructuum ad alium spectantium; & ita
declaratum fuit per S. Congregationem dict. c. 14. &
constitutionem Pij V. non habere locum, quando fructus
primi anni reservantur heredibus post obitum beneficiati.
Neque hic locum habet constitutio Julij III. quia non ver-
samur in fructibus non exactis, sed ut dictum, in fructi-
bus, quorum solutio dilata est post obitum beneficiati.
Hæc verba sunt dictæ decisionis Rotæ. Nec obstat,
ut ait Garc. *nu. 143.* quod Rota aliâs senserit con-
trarium, ut in decis. in *causa Zamorensi dimidia an-*
*nata**

naras. Martij 1586. ubi etiam inter cetera, ut recitat Garc. n. 141. quæ consuetudo hæreditibus defuncti suffragari non potest, quandoquidem ex Pii V. constitutione super revocatione privilegiorum & statutorum, quod fructus primi anni &c. omnis consuetudo etiam immemorialis sublata existit, sive pro solvendis oneribus Ecclesiarum, vel Prælatorum delictis, sive pro supportandis eorum oneribus, sive etiam aliis majoribus, maximis & urgentissimis causis inducta atque probata fuerit, ex præfata constitutionis verbis clarè patet, in hac specie locum sibi vendicare eam, ac etiam omnia, quæ in contrarium pro hæreditibus asseruntur, non ob stare, &c. Et in alia Leodiensi Canoniarum. 9. Decemb. 1589. quam recitat Garc. nu. 142. in qua inter cetera dicitur: impedimentum perceptionis fructuum ex asserita consuetudine Ecclesie Leodiensis assignare, ut prætenditur, pro primo anno fructus hæreditibus Canonici defuncti, & pro aliis tribus annis sequentibus fabricæ ipsius Ecclesie, de facili potuisset removeri stante constitutione Pii V. qua præsumitur usu recepta, quamdiu contrarium non probatur: & revocat huiusmodi privilegia, statuta & consuetudines immemorales quoad fructus applicatos hæreditibus absolute; quod verò ad applicatos fabricæ vel sacristiæ, vel alterius loci pii usus, ultra tempus sex mensium pro dimidia, quod ita beneficiatus semper habeat dimidiam, &c. Hac inquam non ob stare ait Garc. eò quòd Rota mutaverit sententiam prout constat ex prioribus ejus decisionibus, utpote recentioribus, ex sententia S. Congregationis. Idem dicendum videtur, non esse contra decreta Trid. & constitut. Pii V. adeoque per illa eas non abrogari constitutiones vel consuetudines aliquarum Ecclesiarum, ut earum beneficiati nullos subducant fructus, quamdiu non sunt promoti ad Subdiaconatum vel Diaconatum, vel presbyterium, sed eas esse rationabiles ait Garc. n. 167. recitans quoque pro hoc num. 168. expressam S. Congregationis declarationem.

Questio 104. An ergo etiam, dum dicti fructus primi anni non percipiuntur, sed applicantur mensæ Episcopi, seu mensæ Capitulari, dividendi inter antiquiores, absque eo, quòd referantur aut refundantur beneficiatio post ejus obitum, interea non vacet præhabitu beneficii?

Respondet Castrop. l. c. n. 22. non vacare interea præhabitu inahendo communi rationi; quòd nimirum secundum interea est infructiferum Domino suo. Econta verò respondet Garc. à n. 147. ante Trid. quidem & memoratam Pii V. constitutionem habuisse locum cit. c. si tibi concessio; teu non vacasse interea præhabitu; eò quòd tolerabantur, & videbantur tolerari posse talia statuta saltem consuetudine ab immemoriali tempore observata; maxime si in specie confirmata à Pontifice (quamvis Concilium Senonense, quod est 5. tom. Concilior. c. 2. damnabilem iudicet huiusmodi consuetudinem, & veram corruptelam, & notorium abusum) stante tamen decret. Trid. & illa Bulla Pii V. quæ venit in executionem & declarationem dicti decreti, utpote quibus revocantur prædicta statuta & consuetudines etiam immemorales, ut Guttier. supr. à nu. 39. Suar. loc. cit. à n. 6. Rodriq. Vega. ll. cit. Cenedo. collectan. 16. ad decretales. n. 1. & Rota in causa illa Leodiensi supr. à. Etiam si juramento, confirmatione apostolica, aut alio quovis præsidio munita (per quæ verba

tollitur confirmatio apostolica. etiam ex certâ scientia, ut Gl. in Extrav. Suscepti. de Elect. Joann. 22.) non habere locum cit. c. si tibi concessio, sed vacare nihilominus præhabitu; cum cessent jam dicta statuta, & consuetudines, vi quarum aliàs impediatur perceptio illa fructuum. Quod ipsum videtur Garc. fundare in eo, quòd cessante & abrogatâ tali consuetudine per dictum decretum Trid. jam, quò minus percipiuntur illi fructus, videatur stare penes provisum; dum diligentiam non adhibet in remotione impedimenti perceptionis fructuum, obtendendo nimirum decretum illud Trid. & Bullam Pii V.

2. Quòd si verò adhuc hodieum in aliquibus Ecclesiis dictum decretum, & Bulla Pii V. recepta non sunt, habebit adhuc locum in dicto casu; nimirum non perceptionis fructuum primi anni dividendorum inter antiquiores, aut deputatorum mensæ Episcopali, cit. c. si tibi concessio, & non vacabit præhabitu beneficii: dum enim servantur dictæ consuetudines, sive ex servantur de jure, hoc est, licitè, sive de facto, hoc est, illicitè, obriens secundum beneficii caret fructibus, & sic pro tempore hujus carentiæ non vacat præhabitu. Garc. n. 165. Porro pro eo, quòd dictæ Ecclesie non obligentur dimittere tales consuetudines suas & statuta propter non receptionem dicti decreti Trid. & Bullæ Pii V. facit regula, quòd lex, etiam Canonica non recepta non obliget; quamvis primi non recipientes peccarint eam non recipiendo, ut docent Navar. in Man. c. 23. n. 41. Covar. l. 2. vari. resol. c. 16. n. 6. Mandos. ad reg. 23. Cancell. q. 1. à n. 4. Menoch. de præsumpt. l. 3. præsumpt. 2. n. 1. Guttier. qq. Canon. l. 1. c. 8. à n. 2. Paris. de resign. l. 11. q. 9. n. 26. Valen. Tom. 2. in 1. 2. d. 7. q. 5. Sanchi. de matrim. l. 3. d. 18. n. 1. Sylv. Armill. Rodriq. & alii plurimi, quos citat Garc. l. c. n. 150. Procedatque hoc ipsum, etiam si lex contineat decretum irritans. Garc. n. 152. Riccius conf. 13. n. 27. vol. 2. qui dicit esse communem. Put. decis. 1. l. 1. &c. Item, etiam si deroget consuetudini, Garc. nu. 153. citans Bottæ. de Synodo. p. 3. a. 2. n. 64. Roch. in c. fur. de consuet. scilicet. 7. n. 15. Duenn. reg. 144. limit. 2. &c. Item etiam si non sit recepta per ignorantiam. Garc. n. 154. citans Navar. conf. 1. de constit. q. 6. à n. 25. Rodriq. in sum. to. 1. c. 195. n. 10. &c. Tunc autem dicatur lex non recepta, quando à principio per majorem partem communiter non servatur, Principe sciente & tolerante; vel quando eo ignorante per decennium negligitur, & non admittitur. Garc. n. 155. citans Put. Nav. Covar. Guttier. Rodriq. ubi ante. Quin & subdit Garc. n. 156. probabile quoque esse, non requiri decennium, sed sufficere actus contrarios, etiam principe ignorante; & ita videri servari in praxi, eò quòd videatur solum attendi non usus per actus contrarios, citat pro hoc Nav. conf. 44. n. 7. Bottæ. l. c. n. 63. Felin. &c. contra Suar. tr. 4. de relig. l. 4. c. 22. n. 5. Nec ob stare in præfata materia, ait Garc. n. 158. quòd Tridentinum in regno aliquo, vel etiam in aliquo Concilio Provinciali sit receptum per Episcopos & Procuratores Ecclesiarum; eò quòd receptio illa sit in genere & verbalis, cui non receptio in specie & in re derogat juxta regulam: *Generi per speciem derogatur. in 6. & quia voluntas magis factis, quam verbis declaratur.* Tiraquel. de retratiu. convent. in sine. tit. n. 75. Et in proposito receptio non receptio majoris partis populi seu communitatis